

Analyse | CERI

2. marts 2026

Fire år efter krigen start køber EU stadig Ruslands olie og gas

EU har siden den russiske invasion af Ukraine i 2022 arbejdet på at udfase den russiske olie, kul og gas. EU har reduceret importen af russisk olie betydeligt og helt udfaset russisk kul, men der er stadig store udfordringer med gassen. EU's import af russisk gas er derfor stadig en vigtig indtægtskilde for den russiske stat, og er med til at finansiere krigen i Ukraine. Dog kan det være fortid med den nye implementering af et importforbud på russisk gas i 2027.

Analysen viser, at:

- EU-landene har reduceret deres import af russisk olie fra 29 til 2 pct. af olieimporten. Russisk kul har været udfaset i EU siden 2023.
- Den russiske gasimport er blevet reduceret, men ikke nær så meget. Inden krigen udgjorde russisk gas ca. 43 pct. af al import af ledningsgas til EU. I 2025 var det 16 pct. Import af russisk gas bliver forbudt i 2027.
- Rusland har samlet set stadig en stor eksport af olie, men har måtte acceptere en lavere pris. Den høje eksport skyldes, at andre lande har øget deres import fra Rusland, mens EU har udfaset.
- Den russiske eksport af ledningsgas er blevet ca. halveret uden en tilsvarende stigning i eksport af flydende gas (LNG).

CERI – Climate & Energy Research Institute

CERI er en grøn tænketank, der styrker beslutningsgrundlaget for den grønne omstilling gennem uafhængige analyser af Danmarks klima-, energi- og miljøpolitik. CERI arbejder ud fra en præmis om, at en langsigtet og holdbar omstilling kun lykkes, hvis beslutningerne træffes på et solidt samfundsøkonomisk grundlag. CERI spiller sine analyser ind i den offentlige debat og på Christiansborg for at bidrage til beslutningsprocesserne om den grønne omstilling på en konstruktiv måde. Læs mere på: www.ceri.dk

Kontakt:

Afdelingsdirektør Ulrik Beck
3140 8705 | urb@ceri.dk

Kommunikationschef Tina Birkkjær Nikolajsen
2728 2733 | tbn@ceri.dk

Denne analyse:

Senior ledende analytiker Solveig Prag Blicher
5371 5385 | sbl@ceri.dk

Analytiker Simon Skødeberg
sim@ceri.dk

Import af russisk energi svækker sikkerhed

EU har historisk haft en stor import af olie, kul og gas fra Rusland, men med invasionen af Ukraine blev det tydeligt, at denne import er en alvorlig sikkerhedsmæssig udfordring for EU. For hvis Rusland slukkede for gassen i dag, ville nogle af EU's borgere risikere at fryse om vinteren, og flere industrivirksomheder kunne få alvorlige udfordringer med at opretholde deres produktion.

Import af russisk energi finansierer Ruslands krig

En anden udfordring ved EU's energiimport fra Rusland er, at den er med til at finansiere Ruslands krig i Ukraine. Ruslands salg af fossile brændsler er en vigtig indtægtskilde for det russiske styre, og er på den måde med til at finansiere deres militærudgifter. Så længe EU-landene bliver ved med at købe energi fra Rusland, er EU dermed også indirekte med til at finansiere krigen i Ukraine.

Med REPowerEU vil EU udfase russisk energi

Derfor har EU-kommissionen haft et mål om at blive fri for russisk energi siden Ruslands invasion af Ukraine i 2022. EU-kommissionen fremlagde i 2022 planen REPowerEU, og har udspecificeret implementeringen i en handlingsplan i 2025. I handlingsplanen sættes et konkret mål om, at ingen EU-lande længere importerer russisk gas eller olie. EU har ikke købt russisk kul siden 2023 og har implementeret et importforbud af russisk gas fra 2027. EU-kommissionen arbejder for at fremsætte et lovforslag, der forbyder olieimport fra Rusland i slutningen af 2027.

Opdatering af tidligere analyse

Analysen er en opdatering af en tidligere analyse udarbejdet af Kraka-Deloitte som en del af projektet *Small Great Nation*, udgivet i november 2025.¹ Analysen er opdateret, der hvor der er sket en udvikling. Metode og beskrivelse heraf er identisk med den tidligere analyse.

1. EU udfaser russisk olie og kul

EU er i gang med omstillingen

EU er kommet et pænt stykke med at udfase både russisk energi og infrastruktur. I februar 2025 nåede de baltiske lande fx en milepæl, da de afkoblede sig fra det russiske elnet, og kobled sig på det europæiske net i stedet. Indtil da har Rusland ellers haft en del af kontrollen med landenes elforsyning, hvilket har svækket de baltiske landes forsyningssikkerhed.² EU-landene er også kommet et pænt stykke ift. at udfase energiimport fra Rusland. Siden 2023 har ingen EU-lande importeret russisk kul, og EU's import af olie fra Rusland faldt fra 29 pct. af den samlede olieimport i 2021 til under 2 pct. i 2025, jf. figur 1.

... men der er stadig lang vej igen

EU har dog stadig lang vej igen for at udfase russisk gas, som både importeres via skib i flydende form (LNG) og i rør som gas. 12 pct. af EU's import af LNG kom i 2025 fra Rusland, og derudover kommer 16 pct. af EU's import af ledningsgas fra Rusland, jf. figur 1. Dermed er det begrænset, hvor meget EU har reduceret importafhængigheden af flydende gas fra Rusland siden invasionens start i 2022. Russisk gas udgør stadig en vigtig del af den europæiske gasforsyning. Det vil dog ændre sig i fremtiden, efter EU-rådet formelt vedtog et importforbud af russisk gas og LNG, gældende fra 2027.³ Se boks 1 for en forklaring af forskellen på ledningsgas og flydende gas.

Boks 1 Hvad er ledningsgas og flydende gas (LNG)?

Gas transporteres billigst og mest effektivt i rørledninger. Det kaldes ledningsgas. Hvis gassen ikke transporteres i rør, skal det omdannes til flydende form, så det kan transporteres på skib

¹ <https://kraka.dk/klimapolitikken-er-eus-staerkeste-vaaben-i-kampen-for-at-blive-uafhaengige-af-rusland/>

² https://www.euronews.com/my-europe/2025/07/28/the-baltics-scored-a-key-european-victory-on-energy-security-that-can-inspire-others?utm_campaign=IEA+newsletters&utm_medium=Email&utm_source=SendGrid

³ <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2026/01/26/russian-gas-imports-council-gives-final-greenlight-to-a-stepwise-ban/>

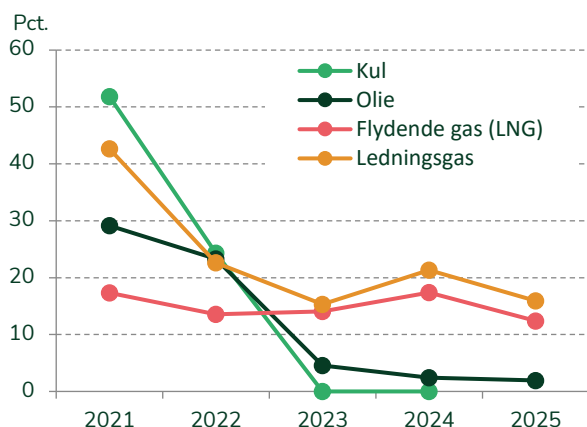
ved at fryse gassen ned til -162 grader. Når den flydende gas ankommer i havnen, kan det omdannes til gas igen, og herefter transporteres som ledningsgas. Når gassen er frosset til flydende form, kaldes det også liquified natural gas eller LNG.

Processen med at nedkøle gassen til flydende form er bekostelig, og LNG er derfor typisk betydeligt dyrere end ledningsgas. Dertil kommer, at LNG-priserne er betydeligt mere volatile, fordi de afhænger af den globale efterspørgsel, hvorimod det ikke i samme grad er muligt at omdirigere leverancer af ledningsgas efter den globale efterspørgsel – den kan kun sendes derhen, hvor der allerede er konstrueret rørledninger.

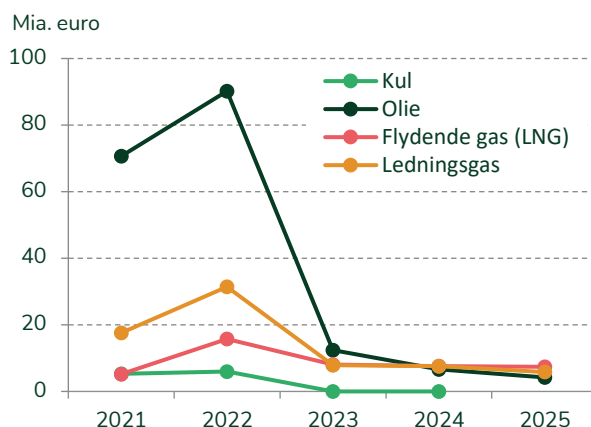
Transport i rørledninger gør det også betydeligt billigere at importere gas fra lande, hvor der allerede er bygget rør til, ift. lande der ikke i forvejen er rør til. Derfor er der en større stafhængighed i importmulighederne med gas end med fx olie, der ofte transporteres på skibe. Derudover er der færre gaseksporterende lande, der ligger tæt nok på EU, til at man faktisk vil kunne bygge rørinfrastruktur til import af gas.

Figur 1 EU's import af russisk fossilt brændstof, 2021-2025

Figur 1.a Andel af EU's import af hhv. kul, olie, ledningsgas og LNG, der kommer fra Rusland

Figur 1.b Værdien af EU's samlede import fra Rusland

Anm.: Panel a angiver hvor stor en andel import fra Rusland udgør af EU's samlede import af de enkelte brændsler. Det vil sige, at russisk LNG fx udgør 12 pct. af hele EU's import af LNG i 2025. Der forekommer ingen data for EU27's import af kul fra Rusland i 2025, men det er underlagt importforbud.
Kilde: Egne beregninger pba. Eurostat (ds-059341)

Få lande importerer stadig russisk olie

EU's delvise udfasning af russisk olie, som vist ovenfor, skyldes særligt, at EU siden 2023 har forbudt import af russisk olie, der sejles til Europa. Dermed har olieimport fra Rusland været forbudt, med undtagelse af de EU-lande, der importerer russisk olie via rør. Det betyder, at det kun har været få lande, der fortsat har importeret russisk olie, jf. figur 2. Kommissionen arbejder i disse måneder på at fremsætte et lovforslag om at udfase importen af russisk olie inden udgangen af 2027.⁴

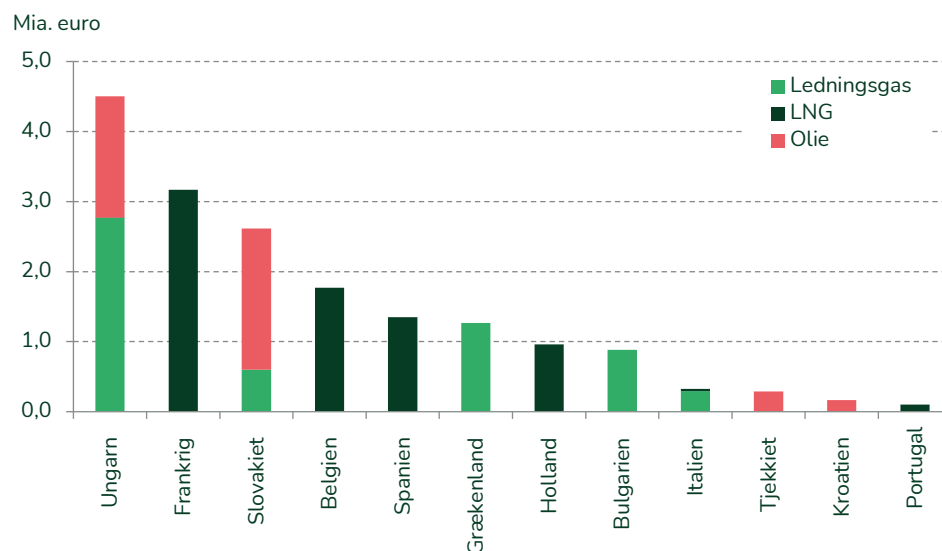
Få lande importerer stadig russisk naturgas

EU importerer i 2025 stadig russisk ledningsgas, jf. figur 1 og figur 2. Det gøres gennem Tyrkiet til Ungarn, Slovakiet, Italien og Grækenland. Derudover importerer EU også LNG fra Rusland gennem Frankrig, Belgien, Spanien og Holland, jf. figur 2. Herfra laves det om til ledningsgas, og kan transporteres videre rundt i Europa, hvor særligt Tyskland modtager en betydelig del af den russiske LNG.⁵

⁴ <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2026/01/26/russian-gas-imports-council-gives-final-greenlight-to-a-stepwise-ban/>

⁵ <https://www.bondbeterleefmilieu.be/artikel/report-bumper-year-russian-lng-eu-abetted-germany>

Figur 2 Import af russisk gas og olie, 2025

Anm.: Direkte import af olie og naturgas fra Rusland. Tjekkiet har stoppet deres import af russisk olie fra marts 2025.
Kilde: Egne beregninger pba. Eurostat (ds-059341)

Slovakiet og Ungarn er modstandere af udfasningen

Slovakiet og Ungarns store import af russisk olie og gas er med til at sænke deres energipriser, og er samtidig en indtægtskilde for de to lande. Den russiske olie og gas er nemlig billigere end import fra andre lande, og både Slovakiet og Ungarn tjener penge på at sende den russiske olie og gas videre til andre EU-lande.⁶ Slovakiet og Ungarn er samtidig EU's største modstandere af sanktioner mod Rusland.

... og besværliggøre EU's støtte til Ukraine

Slovaakiets premierminister, Robert Fico, har fx lovet, at han vil arbejde for at normalisere forholdet til Rusland,⁷ mens Ungarns premierminister, Viktor Orbán, har blokeret EU's sanktioner mod Rusland og et lån til Ukraine med argumentet om, at Ukraine er skyld i nedbruddet på Druzhba-rørledningen, der fragter billig russisk gas fra Rusland og gennem Ukraine til Slovakiet og Ungarn.⁸

⁶ <https://carnegieendowment.org/russia-eurasia/politika/2025/01/russia-ukraine-europe-gas-transit?lang=en>, <https://ecfr.eu/article/breaking-free-why-ending-russian-gas-transit-via-ukraine-strengthens-eu-energy-security/>

⁷ <https://kyivindependent.com/slovakia-increasing-russian-gas-imports-aims-to-standardize-relations-with-moscow-fico-says/>

⁸ <https://www.reuters.com/world/europe/hungary-vows-block-eu-sanctions-russia-eve-ukraine-war-anniversary-2026-02-23/>

2. Rusland tjener stadig mange penge på eksport af olie og gas

Ruslands indtægter fra energisalg er store, dog aftagende

Den russiske stat har store indtægter fra energisalg, der traditionelt har udgjort omkring 40 pct. af statens indtægter.⁹ Ifølge det russiske finansministerium, er indtægterne dog faldet drastisk sidenhen. I 2025 udgjorde indtægterne fra olie og gas kun omkring 23 pct. af statens indtægter.¹⁰ På trods af faldet er energi stadig en vigtig kilde til at finansiere den russiske stats udgifter, og dermed det russiske militær og Ruslands krig i Ukraine.

EU skader russisk økonomi ved at udfase fossil energi

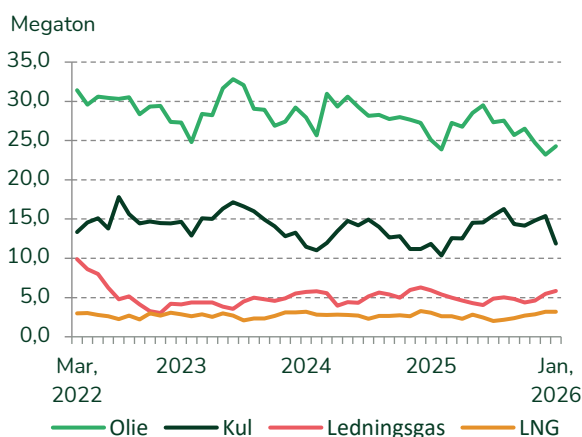
Hvis man vil reducere Ruslands indtægter fra energisektoren, er det ikke nok at stoppe importen af russisk energi. Hvis EU fx erstatter russisk olie med olie fra andre lande, kan den russiske økonomi faktisk ende med at være stort set upåvirket. Det skyldes, at EU's større efterspørgsel efter olie fra andre lande, er med til at øge oliepriserne alle andre steder end Rusland. Det giver andre importlande incitament til at købe mere russisk olie. Selvom EU stopper med at købe den russiske olie, kan Rusland altså fortsat sælge olien til andre lande, og de russiske energiindtægter rammes derfor i mindre grad, end reduktionen i EU's import tilsiger. Derfor vil det ramme Ruslands indtægter fra oliesalget hårdere, hvis EU i stedet udfasede den russiske olie uden at øge importen fra andre lande.

Ruslands eksport af kul og olie, men ikke gas, er uændret

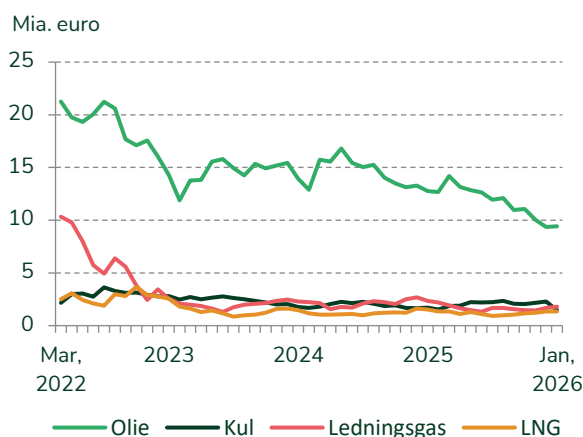
Ruslands eksport af olie, kul og LNG er i 2026 stort set lige så stor som inden invasionen, jf. figur 3.a. Det er på trods af, at EU importerer langt mindre, som tidligere vist. Figuren indikerer dermed, at Rusland har fundet andre købere og øget eksporten til andre lande i takt med, at EU har reduceret importen af kul og olie. Det samme er ikke tilfældet for gas, som er sværere at afsætte til andre lande, fordi det skal transporteres i rør eller dannes om til LNG, hvilket er relativt dyrt. Det kan bidrage til at forklare, at Ruslands eksport af ledningsgas er ca. halveret siden krigens begyndelse uden en tilsvarende stigning i eksporten af LNG, jf. figur 3.a Når EU stopper importen af russisk gas, har det derfor en umiddelbar effekt på den russiske økonomi, der er større end med olie. Det er dog muligt at effekten på længere sigt mindskes, i takt med at Rusland udbygger sin infrastruktur til gaseksport.

Figur 3 Ruslands eksport af fossile brændsler (til alle lande), 2022-2026

Figur 3.a Mængder

Figur 3.b Værdier

Anm.: Datagrundlag går kun tilbage til marts 2022.

Kilde: Egne beregninger pba. Russia Fossil Tracker - CREA

... men deres indtægter er faldet

På trods af, at der ikke er sket en reduktion i mængden af olie eksporteret fra Rusland, har Rusland oplevet et betydeligt fald i indtægterne fra deres olieeksport, jf. figur 3.b. Det viser,

⁹ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2024/766242/EPRS_BRI\(2024\)766242_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2024/766242/EPRS_BRI(2024)766242_EN.pdf)

¹⁰ <https://www.oxfordenergy.org/publications/the-inflection-point-russias-oil-and-gas-revenues-in-2025/>

at Rusland har måtte acceptere en lavere pris end tidligere for at få olien solgt. Det bekræftes også af opgørelser af den russiske og norske oliepris. Russisk og norsk olie kostede stort set det samme inden invasionen af Ukraine, men efter invasionen steg den norske oliepris kraftigt, og Rusland måtte acceptere en pris, der var ca. 20-30 pct. lavere. Efterfølgende er prisforskellen dog faldet igen, og Rusland fik i 2025 kun ca. 5 pct. mindre for deres olie end Norge.¹¹ Det kan indikere, at Rusland i begyndelsen havde svært ved at få solgt den olie, der ellers gik til EU, men at de nu tre år efter har fundet nye kunder. Det illustrerer hvorfor, det er svært at ramme den russiske økonomi ved at erstatte russisk olie med import fra andre lande.

**Prisloft på olie har
også ramt russisk
økonomi**

En anden forklaring på Ruslands lavere oliepris er, at EU og G7-landene har været relativt succesfulde i at lave et prisloft for den russiske olie. Prisloftet gælder ikke kun olien, der eksporteres til EU og G7-landene, men al olie der importeres på G7- og EU-landenes skibe, og skibe der er forsikret af landene.¹² Det reducerer den russiske oliepris i store dele af verden, da G7-landene dominerer det globale shipping-marked.¹³

¹¹ <https://energyandcleanair.org/june-2025-monthly-analysis-of-russian-fossil-fuel-exports-and-sanctions/>

¹² Prisloftet fungerer på den måde, at det er forbudt for virksomheder i G7 lande og EU at sejle med russisk olie over prisloftet. Derudover er det forbudt at forsikre skibe, eller på anden måde sælge ydelser til skibe, der sejler med russisk olie, der sælges over prisloftet.

¹³ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2024/766242/EPRS_BRI\(2024\)766242_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2024/766242/EPRS_BRI(2024)766242_EN.pdf)